

Variant B (2023)

Súčet bodov:	Kód žiaka:
Hodnotili:	

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry. Test sa skladá z dvoch častí.

I. časť obsahuje pravopisné cvičenie, v ktorom máte doplniť 10 písmen. Za každé správne doplnenie získate 0,5 b; spolu za I. časť môžete získať max. 5 bodov.

II. časť testu obsahuje ukážky a testové úlohy. Pri úlohách s možnosťou výberu správnu odpoveď zakrúžkujte priamo v teste. Pri doplňovacích úlohách, odpoveď zapíšte na vyznačený riadok. Za II. časť môžete získať max. 25 bodov. Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie celého testu máte 60 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

I. časť

Pravopisné cvičenie

Doplň v texte chýbajúce i/í alebo y/ý.

Vo v___riv___ch vodách žije veľa živočíchov. Spoznáme ju podľa dlhého v___dlicovitého chvosta. V trst___ niečo zašuchotalo. Pes doniesol v p___sku poľovníkovi kačicu. V___skyt škodcov v lesných porastoch sa znížil. Nevedel si zvyknúť na prep___ch. Nebojácn___ motorkár___ zdolali všetky prekážky. Na pokrčenom papier___ nevedel nič prečítať.

I. časť

Ukážka 1

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 1 – 10

Lietadlo

1.

Čo by som všetko videl,
keby som letel lietadlom:
Obloha je misa, kde sa kúpe
hrom.
Alebo najnovšia platňa,
z ktorej znie veselý džez.

2.

Lietadlo, lietadlo hlúpe,
nevrč na gramofón ako zlý pes!
Vrčí, až je nebo na belaso od strachu
a natriasa sa, ako keby celý život spalo na
hrachu.
A padá, padá. Kamienok do vody.

3.

Lietadlo, ustatá hviezda
na siedmom poschodí!
Lietadlo? Ani sa nezdá
– a je to dobrý vtáčik!
Lietadlo, dost! Už stačí!
Sadni nám pod nohy!

4.

Lietadlo, pripináčik
na rube oblohy!

1. Vypíš z ukážky prirovnanie:

2. Aká melódia je vo vete: Počul si už niekedy vrčať lietadlo?

- A) klesavo-stúpavá B) klesavá C) stúpavá D) žiadna

3. V ktorom slove je slabika bez samohlásky alebo dvojhĺasky:

- A) lietadlo B) nevrč C) siedmom D) natriasa

4. Ktorá z uvedených možností, viažuca sa k ukážke, je správna?

- A) V texte sa vyskytuje priama reč.
B) V 1. strofe je prídavné meno, ktoré sa skloňujú podľa vzoru cudzí.
C) V ukážke sú 2 podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru vysvedčenie.
D) V ukážke nie sú akostné prídavné mená.

5. Ktorá z uvedených možností, viažuca sa k ukážke, je nesprávna?

- A) V ukážke sú 3 zdobneniny.
B) V 1. strofe sa nenachádza personifikácia..
C) V ukážke sa nenachádzajú slová, ktoré sa rýmujú.
D) Ukážka patrí k poézii.

6. Urč gramatické kategórie (rod, číslo, pád) a vzor podstatného mena vo vete:

Nevrč na gramofón!

7. Napíšte podstatné meno lietadlo v tvare nominatívu množného čísla.

8. Slovo rub je v ukážke vo vete - Lietadlo, pripináčik na rube oblohy! použité vo význame:

- A) opak B) obruba C) koniec D) vrchol

9. Aká veta chýba z hľadiska obsahu (zámeru hovoriaceho) v ukážke?

- A) rozkazovacia. B) zvolacia. C) opytovacia. D) želacia.

10. Zakrúžkuj pravdivosť tvrdenia: V ukážke sa vyskytuje nonsens.

áno nie

11. *Predám obývaciu stenu, sedáciu súpravu, kreslá. Všetko v zachovalom stave. Okres Liptovský Mikuláš, t. č. v redakcii, zn. PPP*

Daný text je:

- A) reklama B) správa C) inzerát D) interview

12. Vyberte, v ktorej z možností je slovo rozdelené správne:

- A) re-dak-ci-a B) o-bý-va-ci-a C) vše-tko D) Lip-tovs-ký

Ukážka 2

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 13 – 25

Remeslo má zlaté dno

Žil kedysi jeden kráľ a ten si raz vyšiel so ženou a dcérou na more. Keď sa vzdialili od brehu, zadul vetrisko a odniesol loď na šíre more. Po niekoľkých dňoch pristáli v cudzej krajine, o ktorej nič nevedeli. Všade navôkol bolo samé skálie. Nikoho tam nepoznali. Kráľ sa hanbil priznať, čo je zač, a pretože prišiel o všetko, nemal pri sebe peniaze a neovládal žiadne remeslo, dal sa najasť za pastiera dobytká. Niekoľko rokov sa tak pretĺkali a z kráľovskej dcéry vyrástlo pekné dievča. Raz ju zazrel syn kráľa, ktorý vládol v krajine. Mohol na nej vtedy aj oči nechať, ako sa mu páčila. Rozhodol sa, že si ju vezme za ženu. Rodičia mu dohovárali, že sa nemôže oženiť s pastierovou dcérou, ale nemalo to žiaden význam. Princ o inej nechcel ani počuť. Iné dievča nechcel.

Keď kráľ videl, že syn inak nedá, poslal svojho radcu za pastierom, aby mu oznámil, že kráľovič si chce vziať jeho dcéru za ženu. „Aké remeslo ovláda kráľovič?“ spýtal sa pastier. „Prečo by mal ovládať nejaké remeslo?“ čudoval sa radca. „Veď má všetko, na čo si pomyslí.“ „Ak nevie nijaké remeslo, potom mu dcéru nedám,“ trval pastier na svojom. Radca odišiel s dlhým nosom za kráľom a oznámil mu zápornú odpoveď.

13. Ustálené slovné spojenie - Odísť s dlhým nosom.- použité v ukážke znamená, že radca:

- A) klamal B) bol nešťastný C) bol urazený D) bol neúspešný

14. Z ukážky vyplýva:

- A) Kráľ sa stal pastierom, lebo potreboval užiť rodinu.
B) Z kráľa sa stal pastier, lebo strokotal na mori.
C) Princ sa chcel naučiť nejaké remeslo, lebo remeselnícka práca dobre vynáša.
D) Pastier nepozná žiadne remeslo.

15. Podľa čoho spoznáte, že ukážka nie je poézia? Podľa:

- A) umeleckých prostriedkov B) verša C) riadka D) vety.

16. Text ukážky je napísaný ako:

- A) rozprávka. B) povesť. C) báj. D) legenda.

17. Vyhľadajte antonymá v 1. odseku a vypíšte aspoň jednu dvojicu antonym:

18. Koľko spoluhlások sa spodobuje v poslednej vete ukážky? Napiš číslom.

19. Ktoré slovo je utvorené neslabičnou predponou?

- A) rozhodol sa B) spýtať sa C) oznámiť D) priznať

20. Vypíšte z 1. odseku ukážky slovo, v ktorom neplatí pravidlo o rytmickej krátení:

21. V ktorej možnosti sa uvedené slová, ktoré sa zhodujú v rode, čísle a páde?

- A) za pastiera dobytku B) pri sebe peniaze
C) radcu za kráľom D) dcéru za ženu

22. Podčiarkni v danej vete príslovku:

Mohol na nej vtedy aj oči nechať, ako sa mu páčila.

23. Vypíšte všetky predložky z vety:

Kráľ sa hanbil priznať, čo je zač, a pretože prišiel o všetko, nemal pri sebe peniaze a neovládal žiadne remeslo, dal sa najat' za pastiera dobytku. _____

24. Vypíšte gramatické kategórie zvýrazneného slova: Oznámil mu zápornú odpoveď.

25. Ktoré zo slov je viacvýznamové?

- A) more B) princ C) peniaze D) dobytok